

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
18/10402-52 / HJE

Dato:
21.06.2019

Etikkrådets årlige rapport til Norges Bank om observasjonen av PT Astra International Tbk

På grunnlag av Etikkrådets tilrådning av 23. juni 2015 besluttet Norges Bank den 13. oktober 2015 å sette PT Astra International Tbk (Astra) til observasjon på grunn av risikoen for at selskapet gjennom datterselskapet PT Astra Agro Lestari Tbk (AAL) er ansvarlig for alvorlig miljøskade. Rådet skal observere Astra i en periode på fire år og skal vurdere gjennomføringen av strategien for bærekraftig plantasje-drift. Det vesentlige spørsmålet er om de tiltakene som selskapet gjennomfører, er tilstrekkelige til å ivareta biologisk mangfold og viktige økologiske verdier i selskapets konsesjonsområder.

Etikkrådets vurdering er i stor grad basert på AALs egen rapportering for 2018 publisert på selskapets nettside. Rådet har gjort egne undersøkelser når det gjelder avskoging og branner. Det ble avholdt et telefonmøte med AAL i januar 2019, og både Astra og AAL har fått tilsendt et utkast til observasjonsbrev, som AAL har svart på. Astra har ikke kommentert på brevet.

Bakgrunn

I september 2015 offentliggjorde AAL sin bærekraftsstrategi. Strategien gjelder all nåværende og fremtidig virksomhet, alle datterselskaper samt selskapets underleverandører. Bærekraftsstrategien fastslår tre prinsipper:

- Ingen avskoging
- Ingen konvertering av torvmyr
- Respekt for menneskerettigheter

Utviklingen i 2018

I mai 2018 fikk rådet tilsendt AALs utkast til en treårig handlingsplan for bærekraft (2018-2020). Den konkretiserer hvordan selskapet skal arbeide for å forhindre avskoging og

konvertering av torvmyr og for å respektere menneskerettigheter både i egen virksomhet og hos leverandørene. Flere av tiltakene er allerede satt i gang, ifølge selskapet.

Avskoging og biologisk mangfold

I henhold til handlingsplanen skal AAL ikke utvikle nye områder i konsesjonsområdene, og selskapet har heller ikke oppdaget tilfeller av avskoging i egen virksomhet i 2018. Etikkrådets undersøkelser bekrefter dette.

AAL har tidligere informert om at det har gjennomført såkalte *High Conservation Value* (HCV)-vurderinger i alle sine konsesjonsområder. Selskapet skal i løpet av de neste tre årene prioritere 10 konsesjonsområder for ytterligere gjennomganger der også HCV-områder i det tilgrensende landskapet skal tas med i vurderingen. Dette skal føre til forbedret overvåking og forvaltning av HCV-områdene. I 2018 er fem konsesjonsområder evaluert på nytt. AAL skriver i sitt svar til rådet at «*HCV management has always been one of our main concerns. We already have a system in place to ensure that biodiversity is routinely monitored and well managed including the support of employees with backgrounds in forestry.*» Fremdriften rapporteres på selskapets nettside og i bærekraftsrapporten.¹

Målet om null avskoging gjelder både for småbrukere (*Smallholders*) som er knyttet til selskapet, og underleverandører. Basert på en risikovurdering skal det i områder som utvikles i regi av småbrukere, gjennomføres HCV-vurderinger på landskapsnivå før utvikling startes opp. Ifølge selskapet gjennomfører det opplæring av småbrukere for å øke kompetanse og forståelse for selskapets bærekraftspolicy.

AAL skriver også at det i løpet av 2018 skal ha 100 prosent sporbarhet til sine tre raffinerier. Selskapet identifiserer leverandører hvor det er risiko for brudd med AALs policier, gjennom blant annet landskapsvurderinger og kartlegging, m.m. (*spatial analysis*). AAL kjøper ikke fra leverandører som ikke etterlever kravene. AAL skriver i handlingsplanen at det skal offentliggjøre en liste over sine direkte leverandører i 2018. På nettsiden er imidlertid kun selskapets tre største leverandører oppgitt.²

Branner

AAL har en *Zero Burn policy* som skal redusere risikoen for brann i konsesjonsområdene. Selskapet har beskrevet detaljert hvordan det arbeider med å forhindre brann, noe som rådet også har omtalt i tidligere observasjonsrapporter. I september 2018 viser satellittbilder at det var et branntilfelle i konsesjonsområdet PT Subur Agro Makmur. AAL har meddelt rådet at dette var i et område som ofte brukes av lokale bønder, og at brannen ble slukket raskt. AAL har kort informert om dette i fremdriftsrapporten for andre halvdel av 2018.³

Torvmyr

I handlingsplanen skriver AAL at det ikke vil utvikle nye plantasjer på torvmyr, og at dette kravet også gjelder underleverandører. Det ser ikke ut til å være åpnet nye torvmyrer i Astras konsesjonsområder i 2018. AAL rapporterer at det arbeider med å forbedre metodene for forvaltning av torvmyrer som tidligere er blitt utviklet i konsesjonsområdene.

Organisasjon

AAL har omorganisert bærekraftsarbeidet ved at flere avdelinger som har arbeidet med ulike sider av bærekraft, er slått sammen til en enhet. Etikkrådet har tidligere vært opptatt av hvordan selskapets policy implementeres på plantasjenivå. I møtet med rådet forklarte AAL at ledelsen i plantasjeselskapene er pålagt å arbeide med å forvalte HCV-områder og beskytte disse.

¹ <http://www.astra-agro.co.id/en/sustainability-policy/>

² <http://astra-agro.co.id/sustainability/register/visitor>

³ <http://www.astra-agro.co.id/en/sustainability-policy/>

Åpenhet

I telefonmøtet med AAL tok Etikkrådet igjen opp spørsmålet om åpenhet. Rådet mener fortsatt at det er nødvendig at selskapet gir konkret informasjon om hvordan viktige verneverdier blir ivaretatt i det enkelte konsesjonsområdet. Ifølge AALs bærekraftspolicy skal selskapet blant annet gjøre kart over konsesjonsområdene tilgjengelig for «*key stakeholders*.» AAL informerte om at interessenter kunne få innsyn i slike rapporter ved å oppsøke AALs kontor i Jakarta. Rådet har bedt om å få innsyn per epost, men selskapet har ikke svart på henvendelsen.

Urfolks rettigheter

Rådet har verken i tilrådingen eller i tidligere observasjonsrapporter tatt stilling til konflikter med urfolk og lokalsamfunn som AAL har vært involvert i. I desember 2018 fikk Etikkrådet et brev fra Regnskogfondet som beskriver situasjonen til vel 200 familier tilhørende urfolket Orang Rimba, som lever i eller i tilknytning til plantasjonen som eies av AALs datterselskap PT SAL i Jambi-provinsen på Sumatra. Disse familiene har ifølge Regnskogfondet mistet sitt land og livsopphold til AAL. Regnskogfondet mener at AAL må gi Orang Rimbaene landrettigheter som kan gi dem muligheter til å skape et bærekraftig livsgrunnlag,

Tradisjonelt er Orang Rimba-folket jegere og sankere som lever i og av skogen, og utgjør 3000-4000 mennesker. På 1980 tallet var 75 prosent av Jambi-provinsen dekket av regnskog. Siden da er store deler av Orang Rimba-folkets leveområder blitt erstattet med plantasjoner, som har medført at livsgrunnlaget og deres kulturelle identitet i mange områder er ødelagt. Mange lider av underernæring og lever i nød.

AAL skriver at selskapet følger FNs veiledende prinsipper for ansvarlig næringsliv, og at det arbeider for å sikre menneskerettighetene til blant annet urfolk og lokalsamfunn i samsvar med disse prinsippene.

I telefonmøtet med AAL tok Etikkrådet opp situasjonen til Orang Rimbaene med AAL. Selskapet mener at konflikten er kompleks ved at ulike grupper er involvert. Selskapet har gitt matvarehjelp, helsetjenester og tilbud om utdanning for å bedre levekårene til familiene. Selskapet sier også at det har hatt møter med lokalsamfunnene. AAL har engasjert eksperter fra universitetet i Jambi for bedre å forstå urfolkernes behov, atferd og kultur gjennom diskusjoner, feltobservasjoner og opplæring. På det grunnlag har selskapet hatt en dialog med lokale myndigheter og andre relevante institusjoner om hvordan samarbeid kan bidra til å hjelpe Orang Rimbaene. I møtet med rådet sa AAL at landrettigheter er et problem som det ønsker å finne en løsning på, men at det må følges opp med muligheter for å skape et livsgrunnlag. Det viser også til informasjon på selskapets nettsider.⁴

Rådets vurdering

AAL ser ikke ut til å ha åpnet opp nye områder med torvmyr eller skog i sine konsesjonsområder i 2018. Moratoriet som selskapet annonserte i juni 2015, synes dermed å stå ved lag.

Etikkrådet mener fortsatt at AAL må gi mer konkret informasjon om hvordan viktige verneverdier blir ivaretatt i det enkelte konsesjonsområdet. Basert på selskapets egen rapportering ser det ut som om det nå begynner å få et system på plass som kan bidra til å opprettholde og til en viss grad tilbakeføre viktige miljøverdier i de konsesjonsområdene som er utviklet. Etter rådets oppfatning ville mer gjennomskiktighet fra selskapets side styrket troverdigheten i AALs arbeide med å utvikle en mer bærekraftig plantasjevirksomhet.

Etikkrådet har så langt ikke tatt stilling til selskapets konflikt med Orang Rimbaene. Rådet mener likevel at det er viktig at selskapet kommer frem til en løsning på konflikten med urfolkene gjennom konsultasjoner. Selv om det er viktig med tiltak for å avhjelpe nød og

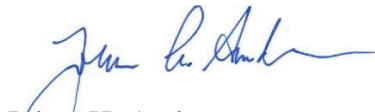
⁴ <http://www.astra-agro.co.id/en/sustainability-policy/>

fattigdom, må utgangspunktet for konsultasjoner med urfolkene være rettighetsbasert for å sikre at virksomheten ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene.

Kommunikasjonen med AAL har til tider vært vanskelig og tidkrevende. Selskapet har ofte brukt lang tid på å svare på henvendelser og har ikke vært villig til å offentliggjøre informasjon som gjør det mulig å vurdere implementeringen av bærekraftsstrategien på konsesjonsnivå. Etikkrådet har tatt opp informasjonstilgangen med selskapet hvert år siden 2015, noe som også Astra er gjort kjent med gjennom de årlige observasjonsrapportene til Norges Bank. AAL er fortsatt ikke medlem av Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO), og det er dermed mindre informasjon tilgjengelig om selskapets praksis enn for andre tilsvarende selskaper, blant annet når det gjelder identifisering og forvaltning av HCV-områder. Rådet merker seg også at Astra ikke har kommentert på utkast til observasjonsbrev.

Etikkrådet vil fortsette observasjonen av Astra og AALs gjennomføring av strategien for en bærekraftig plantasjedrift. I 2020 vil rådet ta stilling til om Astra skal anbefales utelukket på grunnlag av datterselskapets plantasjedrift eller om det skal tas av observasjonslisten.

Vennlig hilsen

Johan H. Andresen
Rådsleder